

Vantaanjoen yhteistarkkailu, vedenlaatu vuonna 2014 -raportti / KHI

VD/6883/11.03.04.04/2014

KHI/PJH

Vantaanjoen ja Helsingin seudun vesiensuojeluyhdistys ry on lähettänyt tiedoksi Vantaan ympäristökeskukselle Vantaanjoen yhteistarkkailu, vedenlaatu vuonna 2014 - raportin (VD/6883/11.03.04.04/2014). Yhteistarkkailuraportti on ensisijaisesti vesistöalueen pistekuormittajien veloitettarkkailuraportti, mutta se antaa kaikille vesistöalueesta kiinnostuneille tietoa vesistöalueen jokien tilasta. Siinä tutkitaan vesistön vedenlaatua, kalataloutta ja pohjaeläimiä. Vantaanjoen yhteistarkkailuun kuuluvasta kalatalous- ja pohjaeläintarkkailusta vastasi vuonna 2014 Kala- ja vesitutkimus Oy, joka raportoi tulokset erillisenä julkaisuna Vantaanjoen yhteistarkkailu - kalasto ja pohjaeläimet vuonna 2014.

Vedenlaadun yhteistarkkailuraportti kuvaa vesistöalueen jokien kuormitustilannetta ja erityisesti jätevesikuormituksen vaikutuksia jokivesien laatuun ja käyttökelpoisuuteen. Vuonna 2014 Vantaanjoen yhteistarkkailussa jokiveden laatua tarkkailtiin 39 havaintopaikalla. Keravanjoessa tarkkaillaan Päijänteestä johdettavan lisäveden vaikutuksia jokivedenlaatuun.

Tarkkailu perustui Riihimäen, Hyvinkään ja Nurmijärven yhdyskuntajätevedenpuhdistamoiden sekä Rinnekoti-Säätiön ja Metsä-Tuomelan jäteaseman puhdistamoiden jätevesien laskulupiin sekä Versowood Oy:n Riihimäen sahan hule- ja kasteluvesien ja Altia Oyj:n Rajamäen yksikön lauhdevesien johtamislupiin. Tarkkailuun osallistuivat myös Keski-Uudenmaan vesiensuojelun liikelaitoskuntayhtymä, jolla on lupa Päijänne-veden johtamiseen Keravanjoen alueelle sekä useat vesistöalueen kunnat.

Vuonna 2014 lähes 80 % käsitellyistä jätevesistä johdettiin Vantaanjoen yläosaan Riihimäellä, Hyvinkäällä ja Nurmijärvellä sekä 19 % Luhtajoen alajuoksulle. Vuonna 2014 jokeen johdettu jätevesimäärä 29 300 m³ oli 7 % edellisvuotta pienempi, mutta joen mereen kuljettamista ravinteista oli tavanomaista suurempi osa jätevesiperäistä (fosforista 7 % ja typestä 18 %), sillä vuosi oli tavanomaista kuivempi.

Riihimäen puhdistamon saneerauksen takia ammoniumtypen ja liukoisen fosfaatin kuorma jokeen kasvoi ja vaikutukset olivat todennettavissa ajoittain Nukarinkoskelle asti. Hyvinkään Kaltevan ja Nurmijärven kirkonkylän ravinnekuormitus ylläpiti jokiveden korkeaa ravinnetilaa Nurmijärven Myllykoskelle asti, minkä jälkeen pitoisuudet alkoivat hiljalleen laskea. Jätevesikuormitetuilla alueilla happipitoisuudet olivat matalia lämpimän kesän aikana. Vantaanjoen alajuoksulta oli jo kesäkuun alussa merkkejä voimistuneesta levätuotannosta. Juhannuksen jälkeen Vantaanjoen uimapaikoilla Helsingissä todettiin sinilevän massakukinta. Aikaa edellisestä Vantaanjoen levien massaesiintymisistä on kymmeniä vuosia. Kesällä 2014 sää- ja kuormitusolosuhteet olivat viime vuosista poikkeavia ja olosuhteet leväkukintojen syntyä olivat olemassa. Keravanjoen virkistyskäyttöedellytyksiä parannettiin kesällä juoksuttamalla sinne 3 milj. m³ lisävetä. Kesän 2014 kaikilla tarkkailukerroilla jokiveden hygieeninen laatu täytti uimavedelle asetetut laatuvaatimukset. Keravanjoessa levätuotantoa osoittavat a-klorofyllipitoisuudet olivat myös melko matalia.

Vantaanjoen yhteistarkkailussa on seurattu kesäisin veden happitilannetta myös jatkuvatoimisesti. Riihimäellä (Arolamminkoskella 2011 - 2014), Hyvinkäällä (Hyvinkäänkylässä 2011 ja Pajakoskessa 2014) ja Luhtajoen alajuoksulla (2012 - 2014) happipitoisuutta on mitattu puolen tunnin välein jatkuvatoimisella anturilla. Happipitoisuuden rinnalla on mitattu jatkuvatoimisesti vedenpinnankorkeutta, lämpötilaa sekä taustamuuttujina sähkönjohtavuutta ja sameutta. Tieto voimakkaimmin pistekuormitettujen jokien happitilanteesta on ollut käytettävissä lähes reaaliaikaisesti yhdistyksen kotisivujen (www.vhvsy.fi) kautta, mikä on helpottanut mm. poikkeustilanteiden tarkkailua.

Vantaanjoen yhteistarkkailu, vedenlaatu 2014 -raportti on saatavilla myös Vantaanjoen ja Helsingin seudun vesiensuojeluyhdistyksen internetsivuilla www.vhvsy.fi → vedenlaatu → Vantaanjoen yhteistarkkailu.

Ympäristöjohtaja va:n esitys:

Päätetään merkitä edellä esitelty vuoden 2014 Vantaanjoen yhteistarkkailu vedenlaaturaportti tiedoksi.

Päätös:

Päätettiin merkitä vuoden 2014 Vantaanjoen yhteistarkkailu vedenlaaturaportti tiedoksi.

Liite:

- Vantaanjoen yhteistarkkailun vedenlaadun havaintopaikat -kartta

Muutoksenhakuohje: 10. muutoksenhaku- ja valituskielto

Lisätiedot:

Ympäristötarkastaja Päivi Jäntti-Hasa p. 040 841 9973, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi